

Director:

ANDREU-AVELLÍ ARTÍS I TOMÁS
 Editor: Diario Tele/eXpres, S. A.
 Redacció, Administració i Publicitat: Aragó, 390 - BARCELONA-13
 Apartat de Correus 1.525
 TELEX: 05784

Telèfons:
 225 05 26 — 225 40 65 — 225 44 87

Tallers:
 «Publicaciones Reunidas, S. A.»
 Aragó, 390 - Barcelona-13.
 Dipòsit legal: B. 23313/66

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

Espanya, Andorra, Portugal, Filipines, Marroc i Amèrica (excepte Estats Units i Puerto Rico):

Semestre: 390 ptes. Any: 780 ptes.

Altres països:

Semestre: 455 ptes. Any: 905 ptes.

Números endarrerits: 2 ptes. de recàrrec

Pagament anticipat per gir postal, xec, o transferència

En els preus de subscripció hi van inclosos els números extraordinaris

Les subscripcions començaran amb el primer número del mes següent al de la sol·licitud

SUMARI

Pàgs. 8 i 9	LA VALL DE LES MERAVELLES, per David Guasch
Pàg. 10	CENT VINT-I-CINC ANYS DE COOPERACIÓ, per Albert Pérez i Baró
Pàgs. 12 i 13	CAMUS, DEU ANYS DESPRÉS, per Octavi Fullat
Pàg. 15	PEL BROC GROS DE L'ANY NOU, per Sempronio
Pàg. 17	LES CARTES DE SANTA CREU, per Frederic Roda
Pàg. 19	EL COMERÇ D'ESCLAUS NEGRES AL SEGLE XIX, per A. Duran i Sanpere
Pàgs. 21 a 25	10 ANYS D'ACTIVITAT A L'E. A. D. A. G., per Robert Saladrigas
Pàgs. 26 i 27	PERE COROMINES, EN EL CENTENARI DE LA SEVA NAIXENÇA, per Domènec Guansé
Pàgs. 30 i 31	MEMÒRIES de Xavier Benguerel
Pàg. 39	VALÈNCIA: LES DUES CARES DE JANUS, per Rafael Lluís Ninoyles

I totes les seccions habituals de la revista.

PAS A DESNIVELL

Enrabiades sobre un premi desert

per PERE CALDERS

TOTHOM ha vist, en una ocasió o altra, fotografies de viciptes víctimes d'un atac d'histèria a conseqüència de no haver guanyat un títol de «Miss». Els temperaments hipersensibles queden desarticulats per la pèrdua d'unes il·lusions, senten que el món s'ensorra i atribueixen el cataclisme a la ira dels déus, que organitzen una degollació general per castigar la injustícia comesa contra la pobra criatura.

En altres menes de concursos, com ara els literaris, és costum que els protagonistes guardin una mica més les formes —començant per suprimir les desfilades amb vestits de bany—, i qui més, qui menys, procura tapar-se la ferida i respirar per les vies normals. Això es deu, segurament, a la idea que els escriptors i els aspirants a ésser-ho han d'esforçar-se a mantenir un cert to.

Però tot ve que canvia, i ara nosaltres hem donat l'espectacle d'un noi que amb tres llibres, tres, liquidarà la cultura catalana. I pensar que hauríem pogut salvar-la amb dues-centes mil pessetes! Concedint el premi a aquest jove, el panorama hauria estat diferent: els jurats, encantadors; els mecenas, adorables; la llengua catalana, vigorosa i agràida. Fa pena que per uns quants diners ens hàgim jugat un present satisfactori i un futur ple de promeses. Ah! I la nit de Santa Llúcia ja està llesta, perquè l'impetuós adolescent s'ha enecat (fallada tècnica de la santa Patrona) i anuncia un «tortellet» com a únic premi per a l'any que ve. Aquest vaitot d'agudes obligava a creure que, a més del premi, ha desertat la gràcia de l'autor.

Es de doldre que tanta valentia, ni que sigui purament verbal, prengui com a enemiga una cultura que ja s'ha de defensar d'escomeses molt més terribles. ¿Seria tan brau el cadet d'escriptor atacant una cultura més protegida —les lletres de la qual ell també cultiva—, i els homes que la representen o l'administren? Si fos capaç de fer-ho, ¿podria confiar tant a trobar editor i assegurar per

endavant la publicació de tres títols? Si reacciona a temps, s'adonarà que la seva gallardia és pura autosuggestió, que la supèrbia li fa veure les coses al revés. Les seves amenaces indiquen un baixíssim nivell de coratge: no en té prou ni per a superar les contrarietats pròpies de l'ofici que ha escollit.

Seria greu que l'atac de nervis motivat per una sopa vessada a mig camí entre el plat i la boca ens fes acceptar les coses tal com les veu el despítat minyó. Ho seria, també, que algú comercialitzés aquesta publicitat barata i entre tots convertís en un èxit «literari» això que no passa d'ésser un escàndol d'infima categoria.

La protecció a senyoretetes desvalgudes i a gats romans d'edat provecta no és tan important com la necessitat de mantenir el prestigi de les nostres institucions. La labor que realitzen l'Omnium Cultural, i les empreses i particulars que contribueixen amb llur esforç a fer possible el poc que ens és permès, requereixen més atenció a la solidaritat que no pas a la crítica destructiva. Tot és susceptible de millora, i si algú creu que els premis poden ésser més ben organitzats, té l'obligació moral de proposar solucions viables. La totxa demagògia al voltant del sopar al Ritz, el civisme estantís dels qui no saben perdre —després d'admetre, pel sol fet de participar, les decisions del jurat—, i fins i tot l'estranya actitud d'alguns seguidors «addictes», que assisteixen puntualment a tots els actes, però que no dissimulen el seu goig quan poden murmurar sobre inconvenients i defectes, són factors negatius que cal eliminar d'entrada.

Sigui quin sigui el futur dels premis, pensem que, en bona part, tindran la importància que col·lectivament els sapiguem donar. Prendre que cada any sorgiran gran novel·les i descobrirem nous autors és una fugida de la realitat; oblidar que els premis han de tenir bàsicament la funció més modesta d'estimular una producció sotmesa a tota mena de traves, ens faria cometre molts errors.